

Hoe neem je de regie over je eigen sterven in handen? Ruim 70 mensen daagden op voor de eerste infosessie van de Nederlandse Coöperatie Laatste Wil op Vlaamse bodem.

Babyboomers niet bang voor de dood

'JE MOET OOK JE LAATSTE REIS DURVEN TE PLANNEN'

'IK LAAT MIJ NIET BEPAMPEREN. NOCH LETTERLIJK NOCH FIGUURLIJK'

'IK KOM HIER NIET OM MIJN DOOD OVER 20 JAAR TE PLANNEN'

VAN ONZE REDACTRICE **VEERLE BEEL**, FOTO'S **ALEXANDER MEEUS**

GENT 'Een mars op Brussel, dat moeten we organiseren!' 'Zoals dat meisje dat voor het klimaat opkomt, maar dan omgekeerd, om ons eigen sterven in handen te nemen.'

Het animo in de vergaderzaal van het hotel NH in Gent was groot. Een 70-tal mensen kwam er luisteren naar de Nederlanders Jos van Wijk en Petra de Jong van de Coöperatie Laatste Wil (CLW), die voor het eerst de landsgrens waren overgestoken om uit te leggen hoe je de regie over je eigen sterven in handen kan nemen. Gemiddelde leeftijd in de zaal: zowat 70 jaar.

'Velen van u zijn net na de Tweede Wereldoorlog geboren', zei Van Wijk. 'Dezelfde mensen die in de jaren zestig opkwamen voor "Baas in eigen buik", willen nu ook baas zijn over hun eigen dood.'

'Dezelfde mensen die in de jaren 60 opkwamen voor "Baas in eigen buik", willen nu ook baas zijn over hun eigen dood'

JOS VAN WIJK
Coöperatie Laatste Wil

Wie gehoopt had om concrete informatie te krijgen over welke pil ze waar moesten kopen, was eraan voor de moeite. 'Wij kunnen geen namen van dodelijke middelen noemen. Wij kennen die, maar zulke informatie zou verkeerd gebruikt kunnen worden', aldus De Jong. 'Er komt zoveel meer bij kijken. Wie vindt dat zijn leven voltooid is, kan dat maar beter eerst doorspreken met familie, vrienden en bureu.'

In september 2017 kondigde de CLW aan dat ze wel een legaal en humaan dodend middel hadden dat leden konden aankopen. Omdat ze er toen in Nederland van beschuldigd werden 'een criminele organisatie' te zijn, trok CLW dat aanbod weer in.

Van Wijk speelde het in Gent slim. Hij vermeldde tot tien keer de titel van een boek waarin alle middelen staan die je legaal kunt verkrijgen en waarmee je een einde aan je leven kunt maken. Het is geen euthanasie, want daarvoor heb je de toestemming van artsen nodig. 'Zie het als "zorgvuldige zelfdoding",' zeiden de Nederlanders. 'Onder de trein springen veroorzaakt bijvoorbeeld te veel bijkomend leed. Er zijn andere manieren. Maar bespreek het eerst met gelijkgestemden. Vorm in Vlaanderen jullie eigen gespreksgroepen, en probeer het draagvlak te vergroten. Zou het niet fijn zijn als je hierover op een verjaardagsfeestje kunt spreken, in alle openheid?'

Wie met vragen zit rond zelfdoding, kan terecht bij de Zelfmoordlijn op het gratis nummer 1813 en op de website www.zelfmoord1813.be.

EDWIN WESTEN (71)
'JE MOET OOK JE LAATSTE REIS DURVEN TE PLANNEN'

Alexander Meeus

‘Veel mensen plannen hun reizen, maar met hun laatste reis zijn ze niet bezig. Dood gaan we allemaal, en dan kun je je maar beter goed voorbereiden. Mijn vrouw vindt het wat akelig, maar ik heb zelfs mijn doodsbrief al klaar.’

Edwin Westen (71) uit Laarne is nog niet lang op de hoogte van het bestaan van de Coöperatie Laatste Wil. Toen hij in de krant las dat ze naar Vlaanderen kwamen, wilde hij erbij zijn. ‘Voor mij is dit belangrijk. Ik ben niet bang om dood te gaan, maar ik wil niet lijden. Ik wil ook niemand tot last zijn. Als het zover is, wil ik in samenspraak met anderen kunnen beslissen dat mijn leven mooi is geweest, en dat het voltooid is.’

‘Ik snap niet dat de overheid en de medische wereld hier niet meer voor openstaan. In tijden van begrotingstekort kan men flink besparen op de zorg, door oude en zieke mensen niet nodeloos in leven te houden. Laat mensen de vrijheid om er op een propere manier uit te stappen als ze dat willen.’ *(vbr)*

SABINE DANNAU (60)

‘IK LAAT MIJ NIET BEPAMPEREN. NOCH LETTERLIJK NOCH FIGUURLIJK’

Alexander Meeus

‘In een jaar tijd heb ik mijn vader, mijn moeder en mijn man verloren. Ik heb ze alle drie palliatief begeleid. Daarbij heb ik veel onbegrip ervaren vanuit de medische wereld, voor de wil van mijn familieleden om te sterven’, zegt Sabine Dannau (60).

Haar man stierf bijna drie jaar geleden aan kanker. ‘Wij waren aangesloten bij Leif. Wij hadden alle mogelijke wilsbeschikkingen ingevuld. Toch heeft hij mensonwaardige toestanden moeten doormaken. Tot tweemaal toe hebben de artsen hem euthanasie geweigerd. Hij lag nochtans in een vrijzinnig ziekenhuis. Dat vond ik bijzonder straf. Het was niet hun leven, maar het zijne!’

Twee dingen heeft ze zich nu voorgenomen: ‘Ten eerste, mij overkomt dit niet. Men zal mij niet bepamperen, niet letterlijk en niet figuurlijk. Ik neem mijn voorzorgen.’

Ook wil ze een Vlaamse coöperatie Laatste Wil oprichten. ‘De wetgeving in België is anders, daarom moeten we onszelf organiseren. Zoals mensen een bevalling plannen, zo moet je ook je einde plannen. Als iedereen erop voorbereid zou zijn, zou er veel minder verdriet zijn.’ (*vbr*)

CHRISTINE DE NAER (52)

‘IK KOM HIER NIET OM MIJN DOOD OVER 20 JAAR TE PLANNEN’

Alexander Meeus

‘Als ik via het internet een dodelijk middel kan kopen, zal ik het doen. Ik zal de rest uitdelen aan mensen die het ook nodig hebben. Als dat strafbaar is, moeten ze me na mijn dood maar in de gevangenis steken. Want ik ga geen twintig jaar meer wachten. Ik heb dat middel nu nodig’, zegt Christine De Naer (52).

Zesentwintig jaar geleden verloor ze haar man en jongste kind, een baby, bij een auto-ongeval. Aan dat trauma hield ze fibromyalgie over, een soort spierziekte die extreme vermoeidheid veroorzaakt. ‘Ik heb lang moeten vechten voor ik de diagnose kreeg. Voordien zeiden ze dat ik depressief was. Een behandeling is er niet. Ik slik pijnstillers, slaappillen, spierontspanners en mijn lever gaat kapot.’

‘Ik heb twee zonen opgevoed. Ik heb me altijd sterk getoond en nooit hulp gevraagd. Maar sinds mijn vijftigste ben ik helemaal op – zowel fysiek als mentaal. Euthanasie? Nee, ik wil niet afhangen van een ander die moet oordelen of ik mag sterven. Ik wil dat zelf beslissen. Ik heb al allerlei gruwelijke scenario’s door mijn hoofd laten gaan, maar ik wil menswaardig sterven.’ (vbr)